

Name		Roll Number	
------	--	-------------	--

**INDIAN SCHOOL MUSCAT
MIDDLE SECTION
FINAL EXAMINATION 2017-18**

SANSKRIT (THIRD LANGUAGE)

Code: MZSN310

CLASS: VIII

Time Allotted: 2 Hrs.

06.03.2018

Max .Marks: 80

खण्ड-क

Marks

प्रश्न 1 कः कम् अकथयत्:

6x½=3

(क) आर्य-वालाः! के यूयम्।

(ख) कूपे जलम् नास्ति। त्वरितं प्रविश्य कन्दुकमानय।

(ग) एषा तु शरकाण्डानां माला रचिताऽभवत्।

प्रश्न 2 उचित मेलनम् कुरु।

2x1=2

1. आचार्यः

(क) गुप्तचराः

2. नृपः

(ख) शरकाण्ड-शरः

प्रश्न 3 आम् व न लिखत।

5x1=5

1 जनाः अवकरम् तडागेषु क्षिपन्ति।

2 आचार्यः निवासः ग्रामे आसीत्।

3 नृपः एकं कुशल भवनशिल्पिनं आकारयत्।

4 वनस्य वातावरणं चित्तं न प्रसादयति स्म।

5 एकेन वर्षेण राजभवनस्य निर्माणं अभवत्।

प्रश्न 4 अधोलिखितानि वाक्यानि घटनाक्रमानुसारं लिखत।

5x1=5

(क) सन्तुष्टो भूपतिः तस्मै बहुमूल्याम् भवननिर्माणं सामग्रीम् अदापयत्।

(ख) अनेके कर्मकराः शिल्पिनः च कार्ये नियुक्ता अभवन्।

(ग) तस्य शोभां विलोक्य दर्शकाः शिल्पिनं प्रशंसन्ति स्म।

(घ) एकदा कश्चित् नरपतिः नवीनं भवनं रचयितुम् अवाञ्छत्।

(ङ) सः शिल्पि द्वि-त्रैः दिनैः भवनस्य रेखाचित्रम् निर्माय राज्ञेऽदर्शयत्।

प्रश्न 5 अधोलिखितानि शब्दानां अर्थ हिन्दी भाषायां लिखत । 5x1=5
(क)दहनशीलं (ख)निपतितः (ग)चापं (घ)पीतवर्णं (ङ)आत्मगतम्

प्रश्न 6 प्रदत्त विकल्पेभ्यः उचितं पदं चित्वा लिखत । 5x1=5

- (क)धनुर्हस्तः कः वनं प्रविशति? (वनेचरः/भ्रमराः/खगाः)
(ख)के शिल्पिनं प्रशंसन्ति? (दर्शकाः/नृपाः/कर्मकराः)
(ग)कः आचार्यं द्रोणं प्रणमति? (दुर्योधनः/भीमः/वनेचरः)
(घ)आचार्यः किम् करोति? (उद्यमम्/भिक्षाटनम्/आखेटम्)
(ङ)धरायाः शरीरे प्रदूषणेन के जाताः? (व्रणाः/छिद्राः/अग्निः)

प्रश्न 7 रिक्त-स्थानि पूरयत । 5x1=5

- (क)धराया शरीरे स्थाने-स्थाने _____ ।
(ख)संसारस्य रचनायां _____ तव ।
(ग)अस्माकं कन्दुकः _____ पतितः अस्ति ।
(घ)द्रोणाचार्यः _____ कृत्वा जीविकाम् अर्जयति ।
(ङ)धनुर्हस्त _____ वनं प्रविशति ।

प्रश्न 8 एक पदेन उत्तरत । 2x1=2

- (क)पञ्चतत्वैः का रचिता?
(ख)नृपः राजभवनं कस्मै अयच्छत्?

प्रश्न 9 पूर्ण वाक्येन उत्तरत । 4x2=8

- (क)पञ्चतत्वानि कानि सन्ति?तेषां नामानि लिखत ।
(ख)प्रदूषित-जलेन जीवाः कैः पीडिताः सन्ति?
(ग)कस्य घोषणां श्रुत्वा जनाः स्तब्धाः?
(घ)जनाः अवकरम् कुत्र क्षिपन्ति ?

खण्ड-ख

प्रश्न 10 (अ)अधोलिखितानि अंकानि संस्कृतभाषायाम् लिखत । 5x½=2½

- (क)78 (ख)96 (ग)98 (घ)85 (ङ)92

(ब)अधोलिखितानां संस्कृतशब्दानि अंकेषु लिखत । 5x½=2½

- (क)सप्तसप्तति (ख)चतुःशीती (ग)सप्ताशीति
(घ)चतुर्णवति (ङ)नवनवति

प्रश्न 11 (अ)अधोलिखित पदानाम् संधि कृत्वा लिखत । 6x½=3

- (क)पुस्तक+आलयः (ख)वधू+उत्सवः (ग)रवि+इन्द्रः
(घ)सदा+एव (ङ)सुर+ईशः (च)गंडगा+उदकम्

(ब)अधोलिखित संधिं विच्छेदनं कृत्वा लिखत । 4x½=2

- (क)गंडगोर्मिः (ख)देवर्षिः (ग)सदैव (घ)सैव

- प्रश्न 12** (अ) अधोलिखितानां पदानां उपसर्ग प्रत्ययं च प्रथकं कृत्वा लिखत । 4x½=2
- (क) विकीर्य (ख) अनुभूय (ग) आनीय (घ) परिदृश्य
- (ब) अधोलिखितानां पदानां उपसर्ग प्रत्ययं च संयोज्यं कृत्वा लिखत । 4x½=2
- (क) अनु+गम्+ल्यप् (ख) वि+जि+ल्यप् (ग) प्र+आप्+ल्यप् (घ) अन्+कृ+ल्यप्
- प्रश्न 13** अधोलिखितानां पदानां परिचयं लिखत । 10x½=5
- (क) छात्रौ (ख) करिष्यामि (ग) अवदः (घ) छात्राय (ङ) लतासु
- प्रश्न 14** वर्ण विन्यास कुरु । 3x1=3
- (क) नरपतिः (ख) पुस्तकम् (ग) फलेषु
- प्रश्न 15** अधोलिखितानि वाक्यानाम् संस्कृतेन अनुवादं कुरु । 3x1=3
- (क) वे विद्यालय से घर गए ।
- (ख) देशसेवा हमारा परम कर्तव्य है ।
- (ग) तुम सब कल गाँव गए ।
- प्रश्न 16** अधोलिखित गद्यांश पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत - 5x1=5
- भारतस्य सर्वासु नदीषु गङ्गा पवित्रतमा श्रेष्ठा च अस्ति । इयं हिमालयस्य गोमुख-स्थानात् निर्गच्छति । पर्वतेभ्यः निसृत्य गङ्गा हरिद्वारे समतलं भू-भागं प्रविशति । हरिद्वार-तीर्थे प्रतिवर्षं लक्षाधिकाः जनाः गच्छन्ति, गङ्गायाः शीतले जले स्नानं च कुर्वन्ति । परम् अद्यत्वे एषा पावनी नदी प्रदूषिता । यत्र-तत्र जल-मालिन्यम् अस्ति । जीवनस्य रक्षायै जलम् अनिवार्यम् । गङ्गानद्याः रक्षा अस्माकं कर्तव्यम् ।
- 1 गङ्गा कस्मिन् स्थाने समतलं भू-भागं प्रविशति?
 - 2 जीवनस्य रक्षायै किम् अनिवार्यम्?
 - 3 अद्यत्वे गङ्गा कीदृशी अस्ति ?
 - 4 अस्माकं कर्तव्यं किम् अस्ति ?
 - 5 भारतस्य सर्वासु नदीषु पवित्रतमा नद्यः का अस्ति?
- प्रश्न 17** ग्रीष्मावकाशे भ्रमणाय मित्रं प्रति पत्रं लिखत । 1x5=5
- प्रश्न 18** कश्चित् एकम् अनुच्छेदं लिखत । 1x5=5
- (क) वसन्तऋतुः (ख) संस्कृत भाषायां महत्त्वं